NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1337/2008

zo 16. decembra 2008,

ktorým sa ustanovuje nástroj rýchlej reakcie na prudký nárast cien potravín v rozvojových krajinách

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 179 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy [1],

keďže:

(1) Nestálosť cien potravín uvrhla mnohé rozvojové krajiny a ich obyvateľstvo do dramatickej situácie. Kvôli potravinovej kríze sprevádzanej finančnou a energetickou krízou a zhoršovaním životného prostredia by sa do situácie extrémnej chudoby, hladu a podvýživy mohli dostať ďalšie stovky miliónov ľudí, preto je potrebná väčšia solidarita s týmto obyvateľstvom. Všetky informácie o vyhliadkach na trhoch s potravinami vedú k záveru, že vysoká nestálosť cien potravín bude pokračovať aj v nasledujúcich rokoch.

(2) Ako doplnok existujúcich nástrojov Európskej únie v oblasti rozvojovej politiky by sa preto týmto nariadením mal ustanoviť nástroj na financovanie rýchlej reakcie na krízu spôsobenú nestálosťou cien potravín v rozvojových krajinách.

(3) V Európskom konsenze o rozvoji [2] prijatom 20. decembra 2005 Radou a zástupcami vlád členských štátov zasadajúcich v Rade, Európskym parlamentom a Komisiou sa uvádza, že Európske spoločenstvo (ďalej len „Spoločenstvo“) bude pokračovať v práci na zlepšovaní potravinovej bezpečnosti na medzinárodnej, regionálnej aj vnútroštátnej úrovni, pričom toto nariadenie by malo prispieť k dosiahnutiu tohto cieľa.

(4) Európsky parlament prijal 22. mája 2008 uznesenie o zvyšovaní cien potravín v Európskej únii a v rozvojových krajinách, v ktorom naliehal na Radu, aby zabezpečila súdržnosť všetkých vnútroštátnych a medzinárodných politík zameraných na uplatňovanie práva na potravu.

(5) Európska rada počas svojho zasadnutia 20. júna 2008 opätovne dôrazne potvrdila svoj záväzok dosiahnuť spoločný cieľ oficiálnej rozvojovej pomoci na úrovni 0,56 % hrubého národného dôchodku (HND) do roku 2010 a 0,7 % HND do roku 2015, ako sa uvádza v záveroch Rady z 24. mája 2005, záveroch Európskej rady zo 16. a 17. júna 2005 a v Európskom konsenze o rozvoji.

(6) Európska rada vo svojich záveroch z 20. júna 2008 uznala, že vysoké ceny potravín vážne ovplyvňujú situáciu najchudobnejších obyvateľov sveta a ohrozujú pokrok na ceste k dosiahnutiu všetkých rozvojových cieľov tisícročia, a prijala akčný program pre rozvojové ciele tisícročia, v ktorom sa uvádza, že Európska únia sa zaväzuje v súlade s deklaráciou konferencie Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), prijatou 5. júna 2008 na konferencii FAO na vysokej úrovni o svetovej potravinovej bezpečnosti (ďalej len „deklarácia konferencie FAO“), podporovať globálne partnerstvo pre potraviny a poľnohospodárstvo a chce zohrávať významnú úlohu pri poskytovaní pomoci na preklenutie medzery vo financovaní v oblastiach poľnohospodárstva, potravinovej bezpečnosti a rozvoja vidieka do roku 2010.

(7) V záveroch Európskej rady sa tiež uvádza, že Európska únia bude v rámci tohto úsilia podporovať koordinovanejšiu a dlhodobejšiu medzinárodnú reakciu na súčasnú potravinovú krízu, a to najmä v rámci Organizácie spojených národov (OSN) a medzinárodných finančných inštitúcií, že Európska únia takisto víta, že generálny tajomník OSN zriadil pracovnú skupinu na vysokej úrovni (HLTF) pre globálnu krízu potravinovej bezpečnosti, a že je odhodlaná v plnej miere uplatňovať deklaráciu konferencie FAO. V tejto súvislosti HLTF prijala komplexný rámec opatrení a medzinárodné a regionálne organizácie začali svoje vlastné iniciatívy. Európska rada ďalej vo svojich záveroch uvádza,

[1] Stanovisko Európskeho parlamentu zo 4. decembra 2008 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 16. decembra 2008.

[2] Spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Komisie o politike rozvoja Európskej únie: Európsky konsenzus (Ú. v. EÚ C 46, 24.2.2006, s. 1).

že Európska únia podporí silnú reakciu na strane poľnohospodárskej ponuky v rozvojových krajinách, najmä potrebným financovaním poľnohospodárskych vstupov a poskytovaním pomoci pri využívaní nástrojov riadenia trhového rizika, že Európska únia výrazne zvýši svoju podporu verejných a súkromných investícií do poľnohospodárstva, v širšom zmysle bude nabádať rozvojové krajiny, aby vytvorili lepšie poľnohospodárske politiky, hlavne z hľadiska potravinovej bezpečnosti a posilňovania regionálnej integrácie, a že Európska únia tiež zmobilizuje zdroje, aby okrem potravinovej pomoci financovala aj záchranné siete pre skupiny chudobného a ohrozeného obyvateľstva.

(8) Finančné a materiálne potreby na úplné vyriešenie následkov a príčin vysokých cien potravín sú veľmi veľké. Reagovať by malo celé medzinárodné spoločenstvo, pričom Spoločenstvo sa snaží prispieť svojím dielom. Európska rada na svojom zasadnutí 20. júna 2008 privítala zámer Komisie predložiť návrh nového fondu na podporu poľnohospodárstva v rozvojových krajinách v rámci súčasného finančného výhľadu.

(9) Stratégia reakcie Spoločenstva by sa mala predovšetkým zamerať na výrazné povzbudenie pozitívnej krátkodobej až strednodobej reakcie na strane ponuky poľnohospodárskeho sektora v rozvojových krajinách a súčasne aj na výrazné zníženie negatívneho dosahu nestálosti cien potravín na najchudobnejších obyvateľov týchto krajín. Reakcia na strane ponuky je aj v záujme Spoločenstva, aby sa uvoľnil súčasný tlak na ceny poľnohospodárskych produktov.

(10) Spoločenstvo má k dispozícii niekoľko nástrojov zameraných na rozvojovú pomoc z dlhodobého hľadiska, najmä nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 z 18. decembra 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce ([1]), a Európsky rozvojový fond, z ktorého sa poskytuje oficiálna rozvojová pomoc africkým, karibským a tichomorským krajinám (AKT) a zámorským krajinám a územiam (ZKÚ); obidva tieto nástroje boli nedávno naprogramované v súlade so strednodobými a dlhodobými rozvojovými prioritami oprávnených krajín. Rozsiahle preprogramovanie týchto nástrojov v záujme riešenia krátkodobej krízy by ohrozilo rovnováhu a súdržnosť existujúcich stratégií spolupráce s týmito krajinami. Spoločenstvo má k dispozícii aj nariadenie Rady (ES) č. 1257/96 z 20. júna 1996 o humanitárnej pomoci ([2]) určené na poskytovanie okamžitej pomoci a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1717/2006 z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj stability ([3]).

(11) Uvedené nástroje však už boli mobilizované alebo preprogramované v najväčšom možnom rozsahu v roku 2008 s cieľom riešiť negatívny dosah nestálych cien potravín v rozvojových krajinách. Vo veľmi obmedzenom rozsahu by sa takto dalo postupovať aj v roku 2009, nestačilo by to však vôbec na uspokojenie potrieb.

(12) V dôsledku toho je potrebné prijať osobitný finančný nástroj, ktorý doplní existujúce nástroje vonkajšieho financovania, a prijať naliehavé a dodatočné opatrenia na urýchlené riešenie dôsledkov, ktoré v rozvojových krajinách vyvoláva súčasná nestálosť cien potravín.

(13) Pomoc podľa tohto nariadenia by sa mala riadiť tak, aby viedla k zvýšeniu ponuky potravín pre miestne obyvateľstvo.

(14) Opatrenia prijaté v rámci tohto finančného nástroja by mali pomôcť rozvojovým krajinám v nasledujúcich sezónach zvýšiť produktivitu poľnohospodárstva, urýchlene reagovať na bezodkladné potreby krajín a ich obyvateľstva a vykonať nevyhnutné počiatočné kroky, aby sa podľa možnosti predišlo ďalším situáciám nedostatku potravín a tiež celkovo prispelo k zmierneniu dosahu nestálych cien potravín, to všetko v prospech najchudobnejších ľudí, malých poľnohospodárov, ale aj v prospech európskych spotrebiteľov a poľnohospodárov.

(15) Samotná povaha opatrení stanovených v tomto nariadení si vyžaduje zavedenie efektívnych, flexibilných, transparentných a rýchlych postupov rozhodovania o ich financovaní, za intenzívnej spolupráce všetkých zainteresovaných inštitúcií.

(16) Je potrebné zabezpečiť súdržnosť a kontinuitu medzi krátkodobými opatreniami zameranými na poskytnutie pomoci obyvateľstvu, ktoré je najpriamejšie a najvážnejšie postihnuté prudkým nárastom a/alebo nestálosťou cien potravín, a ďalšími štrukturálnymi opatreniami zameranými na predchádzanie zopakovania súčasnej potravinovej krízy.

([1]) Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 41.

([2]) Ú. v. ES L 163, 2.7.1996, s. 1.

([3]) Ú. v. EÚ L 327, 24.11.2006, s. 1.

(17) Je potrebné zabezpečiť ochranu finančných záujmov Spoločenstva v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev [1], nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi [2], a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 z 25. mája 1999 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) [3].

(18) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu požadovaných opatrení ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku neprekračuje toto nariadenie rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

(19) Opatrenia potrebné na vykonávanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu [4].

(20) Jednotlivé nástroje rozvoja a aj tento finančný nástroj sa uplatňujú tak, aby zabezpečovali kontinuitu spolupráce, najmä pokiaľ ide o prechod od okamžitej k strednodobej a dlhodobej reakcii. Toto nariadenie by malo byť v súlade s dlhodobou stratégiou, aby prispievalo k potravinovej bezpečnosti rozvojových krajín založenej na ich vlastných potrebách a plánoch.

(21) Aby sa zabezpečila účinnosť opatrení ustanovených v tomto nariadení a vzhľadom na ich naliehavú povahu, malo by toto nariadenie nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Spoločenstvo financuje opatrenia zamerané na podporu rýchlej a priamej reakcie na nestále ceny potravín v rozvojových krajinách, najmä na preklenutie doby od poskytnutia okamžitej pomoci do nadviazania strednodobej až dlhodobej rozvojovej spolupráce.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 sú určené pre rozvojové krajiny, ako ich definuje Výbor pre rozvojovú pomoc Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD/DAC), a pre ich obyvateľstvo v súlade s nasledujúcimi ustanoveniami.

Tieto opatrenia sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 13 ods. 2. Tieto opatrenia slúžia na financovanie iniciatív určených na podporu účelu a cieľov tohto nariadenia.

3. Akčné programy vykonávané subjektmi oprávnenými na čerpanie finančných prostriedkov podľa článku 4 ods. 1 sa podľa možností vypracujú po konzultácii s organizáciami občianskej spoločnosti a takéto organizácie budú zapojené do realizácie projektov podporovaných týmto finančným nástrojom.

4. V záujme optimalizácie využitia a vplyvu tohto nariadenia sa zdroje sústredia do obmedzeného počtu vysoko prioritných cieľových krajín určených na základe súboru kritérií uvedených v prílohe a v koordinácii s ostatnými darcami a ďalšími rozvojovými partnermi prostredníctvom príslušného posúdenia potrieb, ktoré poskytnú špecializované a medzinárodné organizácie, ako napríklad organizácie systému OSN, po konzultácii s partnerskými krajinami.

5. Ak má program, ktorý sa má realizovať, regionálny alebo cezhraničný charakter, v záujme zabezpečenia konzistentnosti a efektívnosti pomoci Spoločenstva je možné v súlade s postupom uvedeným v článku 13 ods. 2 rozhodnúť, že aj obyvateľstvo iných rozvojových krajín, ktoré nepatria do tohto regiónu, môže využívať tento program.

6. Ak sa má pomoc poskytovať opatreniam, ktoré sú vykonávané medzinárodnými organizáciami vrátane regionálnych organizácií, tieto organizácie sa vyberú v súlade s postupom uvedeným v článku 13 ods. 2 a na základe ich pridanej hodnoty, komparatívnej výhody a ich schopnosti rýchlo a účinne vykonávať programy pri zohľadnení osobitných potrieb cieľových rozvojových krajín z hľadiska cieľov tohto nariadenia.

Článok 2

Ciele a zásady

1. Prvoradé ciele pomoci a spolupráce podľa tohto nariadenia sú:

a) podnietiť pozitívnu reakciu ponuky zo strany poľnohospodárskeho sektora v cieľových krajinách a regiónoch;

b) podporiť činnosti, ktorými sa rýchlo a priamo zmierni negatívny dosah nestálosti cien potravín na miestne obyvateľstvo v súlade s globálnymi cieľmi potravinovej bezpečnosti vrátane noriem OSN týkajúcich sa požiadaviek na výživu;

[1] Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1.
[2] Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2.
[3] Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 1.
[4] Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

c) posilniť výrobné kapacity a riadenie poľnohospodárskeho sektora v záujme podpory trvalej udržateľnosti opatrení.

2. Uplatňuje sa diferencovaný prístup v závislosti od rozvojových kontextov a od dosahu nestálosti cien potravín, aby sa cieľovým krajinám alebo regiónom a ich obyvateľstvu poskytla cielená, zodpovedajúca a dobre prispôsobená podpora na základe ich vlastných potrieb, stratégií, priorít a reakčných kapacít.

3. Opatrenia podporované podľa tohto nariadenia sa koordinujú s opatreniami podporovanými podľa iných nástrojov vrátane nariadenia (ES) č. 1257/96, nariadenia (ES) č. 1905/2006, nariadenia (ES) č. 1717/2006 a dohody o partnerstve AKT – ES [1] tak, aby zabezpečovali kontinuitu spolupráce, najmä pokiaľ ide o prechod od okamžitej k strednodobej a dlhodobej reakcii.

4. Komisia zabezpečí, aby opatrenia prijaté podľa tohto nariadenia boli v súlade s celkovým rámcom strategickej politiky Spoločenstva voči dotknutej oprávnenej krajine alebo dotknutým oprávneným krajinám.

Článok 3

Implementácia

1. Pomoc a spolupráca Spoločenstva sa uskutočňujú na základe súboru rozhodnutí o financovaní podporných opatrení uvedených v článku 1 odsekoch 1 až 3, ktoré sa prijmú v súlade s postupom uvedeným v článku 13 ods. 2. Komisia v súlade s postupom uvedeným v článku 13 ods. 2 predloží a prijme celkový plán využívania tohto finančného nástroja vrátane zoznamu cieľových krajín uvedeného v článku 1 ods. 4 a rovnováhy medzi oprávnenými subjektmi podľa článku 4 ods. 2. K tomuto celkovému plánu zaujme stanovisko výbor uvedený v článku 13 ods. 1 do 1. mája 2009.

2. S prihliadnutím na špecifické podmienky v jednotlivých krajinách podpornými opatreniami oprávnenými na implementáciu sú:

a) opatrenia na zlepšenie prístupu k poľnohospodárskym vstupom a službám vrátane priemyselných hnojív a osív, pričom sa osobitne zohľadnia miestne nástroje a dostupnosť;

b) opatrenia na vytvorenie záchrannej siete zamerané na udržanie alebo zlepšenie výrobnej kapacity poľnohospodárstva a na pokrytie základných potravinových potrieb najviac ohrozenej časti obyvateľstva, vrátane detí;

c) ďalšie opatrenia menšieho rozsahu zamerané na zvýšenie výroby na základe potrieb krajiny: mikroúvery, investície, vybavenie, infraštruktúra a sklady; ako aj odborná príprava a podpora profesijných skupín v poľnohospodárskom sektore.

3. Tieto podporné opatrenia sa vykonávajú v súlade s Deklaráciou o účinnosti pomoci prijatou fórom na vysokej úrovni o účinnosti pomoci, ktoré sa konalo 2. marca 2005 v Paríži (Parížska deklarácia o účinnosti pomoci) a Akčným programom prijatým fórom na vysokej úrovni o účinnosti pomoci, ktoré sa konalo 4. septembra 2008 v Akkre (Akčný program z Akkry). Zameriavajú sa na malé a stredné rodinné farmy a poľnohospodárstvo vyrábajúce potraviny, a to predovšetkým farmy, ktoré riadia ženy, a na chudobné obyvateľstvo najviac postihnuté potravinovou krízou, a to tak, aby nedochádzalo k narušeniu miestnych trhov a výroby; poľnohospodárske vstupy a služby sa v maximálnej možnej miere nakupujú v danom mieste.

4. Opatrenia v oblasti administratívnej podpory, ktoré spĺňajú ciele tohto nariadenia, možno financovať maximálne do výšky 2 % sumy uvedenej v článku 12.

Článok 4

Oprávnenosť

1. Subjektmi oprávnenými na čerpanie finančných prostriedkov, pokiaľ ich programy prispievajú k cieľom tohto nariadenia, sú:

a) partnerské krajiny a regióny a ich inštitúcie;

b) decentralizované orgány v partnerských krajinách, ako sú obce, okresy, územné celky a regióny;

c) spoločné orgány vytvorené partnerskými krajinami a regiónmi spolu so Spoločenstvom;

d) medzinárodné organizácie vrátane regionálnych organizácií, orgány, oddelenia a misie OSN, medzinárodné a regionálne finančné inštitúcie a rozvojové banky;

e) inštitúcie a orgány Spoločenstva, avšak len na účely vykonávania opatrení v oblasti podpory uvedených v článku 3 ods. 4;

f) agentúry EÚ;

[1] Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 (Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3).

g) tieto subjekty a orgány členských štátov, partnerských krajín a regiónov a akejkoľvek inej tretej krajiny, ktorá dodržiava pravidlá prístupu k vonkajšej pomoci Spoločenstva stanovené v nariadení (ES) č. 1905/2006, pokiaľ prispievajú k dosiahnutiu cieľov tohto nariadenia:

(i) verejné alebo pološtátne subjekty, miestne orgány a konzorciá alebo združenia, ktoré ich zastupujú;

(ii) spoločnosti, podniky a iné súkromné organizácie a firmy;

(iii) finančné inštitúcie, ktoré poskytujú, podporujú a financujú súkromné investície v partnerských krajinách a regiónoch;

(iv) neštátne subjekty, ktoré pôsobia na nezávislom a spoľahlivom základe;

(v) fyzické osoby.

2. Pri prideľovaní zdrojov orgánom uvedeným v odseku 1 písm. d) tohto článku a iným oprávneným subjektom sa uplatní primeraná rovnováha.

Článok 5

Formy finančnej pomoci

Finančná pomoc Spoločenstva môže mať tieto formy:

a) projekty a programy;

b) podpora rozpočtu, najmä odvetvová podpora rozpočtu, ak je hospodárenie s verejnými výdavkami partnerskej krajiny dostatočne transparentné, spoľahlivé a účinné a ak sú splnené podmienky poskytnutia podpory rozpočtu stanovené v príslušných geografických finančných nástrojoch;

c) príspevky do medzinárodných alebo regionálnych organizácií a medzinárodných fondov, ktoré spravujú tieto organizácie;

d) príspevky do vnútroštátnych fondov vytvorených partnerskými krajinami a regiónmi na účely pritiahnutia spoločného financovania viacerých darcov alebo príspevky do fondov vytvorených jedným alebo viacerými darcami na účely spoločného vykonávania projektov;

e) spolufinancovanie so subjektmi oprávnenými na čerpanie finančných prostriedkov vymedzenými v článku 4;

f) finančné prostriedky sprístupnené Európskej investičnej banke (EIB) alebo iným finančným sprostredkovateľom na základe programov Komisie na účely poskytovania pôžičiek (najmä na podporu investícií do súkromného sektora a jeho rozvoja), rizikového kapitálu (formou vedľajších alebo podmienených pôžičiek) alebo iných dočasných menšinových účastí na obchodnom kapitále a príspevkov do záručných fondov v súlade s článkom 32 nariadenia (ES) č. 1905/2006 tak, aby bolo finančné riziko Spoločenstva obmedzené na tieto finančné prostriedky.

Článok 6

Postupy financovania a riadenia

1. Opatrenia financované podľa tohto nariadenia sa vykonávajú v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev [1], pri zohľadnení, v prípade potreby, krízovej povahy opatrení, ktoré sa majú prijať.

2. V prípade spolufinancovania a v iných opodstatnených prípadoch môže Komisia zveriť úlohy verejného orgánu, a najmä úlohy spojené s plnením rozpočtu, orgánom uvedeným v článku 54 ods. 2 písm. c) nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002.

3. V prípade decentralizovaného riadenia sa Komisia môže rozhodnúť uplatniť postupy verejného obstarávania alebo udeľovania grantov, ktoré sa používajú v prijímajúcej partnerskej krajine alebo regióne, po overení skutočnosti, že dodržiavajú príslušné kritériá uvedené v nariadení (ES, Euratom) č. 1605/2002, ak sú splnené podmienky stanovené v nariadení (ES) č. 1905/2006.

4. Pomoc Spoločenstva sa v žiadnom prípade nesmie použiť na úhradu daní, ciel alebo poplatkov v oprávnenej krajine.

5. Príslušných postupov uzatvárania zmlúv sa môžu zúčastniť všetky fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú na takúto účasť oprávnené podľa geografického nástroja rozvoja uplatniteľného na krajinu, v ktorom sa opatrenie realizuje, ako aj všetky fyzické a právnické osoby, ktoré sú oprávnené v súlade s pravidlami medzinárodnej organizácie, ktorá opatrenie realizuje, pričom je potrebné zabezpečiť, aby sa so všetkými darcami zaobchádzalo rovnako. Rovnaké pravidlá sa uplatňujú aj v prípade dodávok tovaru a materiálu. Nie je stanovená podmienka týkajúca sa štátnej príslušnosti expertov.

[1] Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

Článok 7

Viazané rozpočtové prostriedky

Rozpočtové prostriedky sa viažu na základe rozhodnutí Komisie.

Článok 8

Ochrana finančných záujmov Spoločenstva

1. Všetky dohody o financovaní uzavreté pri vykonávaní tohto nariadenia obsahujú ustanovenia na zabezpečenie ochrany finančných záujmov Spoločenstva, najmä pokiaľ ide o nezrovnalosti, podvody, korupciu a akúkoľvek inú nezákonnú činnosť, v zmysle nariadenia (ES, Euratom) č. 2988/95, nariadenia (Euratom, ES) č. 2185/96 a nariadenia (ES) č. 1073/1999.

2. Dohody výslovne oprávňujú Komisiu a Dvor audítorov vykonávať audity vrátane auditov dokladov alebo auditov na mieste u akéhokoľvek dodávateľa alebo subdodávateľa, ktorý prijal finančné prostriedky Spoločenstva. Tiež výslovne oprávňujú Komisiu vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste ustanovené v nariadení (Euratom, ES) č. 2185/96.

3. Vo všetkých zmluvách uzavretých pri vykonávaní pomoci sa zabezpečia práva Komisie a Dvora audítorov podľa odseku 2 počas vykonávania zmluvy a aj po jeho skončení.

Článok 9

Zviditeľnenie Európskej únie

Zmluvy uzatvorené na základe tohto nariadenia zahŕňajú osobitné ustanovenia na zabezpečenie primeraného zviditeľnenia Európskej únie v prípade všetkých činností podniknutých v rámci uvedených zmlúv.

Článok 10

Hodnotenie

1. Komisia monitoruje a reviduje činnosti vykonávané podľa tohto nariadenia, v prípade potreby prostredníctvom nezávislých vonkajších hodnotení, aby sa uistila, či splnili ciele, a aby mohla sformulovať odporúčania na účely skvalitnenia príslušných budúcich operácií rozvojovej spolupráce. Návrhy Európskeho parlamentu alebo Rady na nezávislé vonkajšie hodnotenia sa náležite zohľadnia.

2. Komisia zasiela svoje hodnotiace správy pre informáciu Európskemu parlamentu a výboru uvedenému v článku 13. Členské štáty môžu požiadať o prerokovanie určitých hodnotení v tomto výbore.

3. Komisia zapojí do fázy hodnotenia pomoci Spoločenstva poskytnutej podľa tohto nariadenia všetky príslušné zainteresované strany vrátane neštátnych subjektov a miestnych orgánov.

Článok 11

Predkladanie správ

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade najneskôr do 31. decembra 2012 správu o realizácii opatrení, podľa možnosti vrátane hlavných výsledkov a účinkov pomoci poskytnutej podľa tohto nariadenia. V decembri 2009 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade prvú priebežnú správu o prijatých opatreniach. V správach uvedených v tomto článku sa osobitná pozornosť venuje požiadavkám Parížskej deklarácie o účinnosti pomoci a Akčného programu z Akkry.

Článok 12

Finančné ustanovenia

Celková referenčná suma na vykonávanie tohto nariadenia v období rokov 2008 až 2010 je 1 mld. EUR.

Článok 13

Výbor

1. Komisii pomáha výbor zriadený podľa článku 35 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1905/2006.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

3. Lehota ustanovená v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je 10 pracovných dní pre opatrenia prijaté do 30. apríla 2009 a 30 dní pre opatrenia prijaté neskôr.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa do 31. decembra 2010.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 16. decembra 2008.

Za Európsky parlament
predseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
predseda
B. LE MAIRE

PRÍLOHA

Orientačné kritériá na výber cieľových krajín a pridelenie finančných zdrojov:

— úroveň chudoby a skutočné potreby obyvateľstva,

— vývoj cien potravín a potenciálny sociálny a ekonomický dosah:

  — závislosť od dovozu potravín,

  — sociálna ohrozenosť a politická stabilita,

  — makroekonomické vplyvy vývoja cien potravín,

— schopnosť krajiny reagovať a realizovať vhodné reakčné opatrenia:

  — kapacita poľnohospodárskej výroby,

  — odolnosť voči vonkajším otrasom.

Orientačné pridelenie finančných prostriedkov krajinám vychádza z kritérií na výber cieľových krajín a do úvahy sa berie počet ich obyvateľov.

Zohľadnia sa aj iné zdroje financovania dostupné pre cieľovú krajinu v krátkodobom horizonte od darcov ako reakcia na vývoj cien potravín.